

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28—	celo leto naprej K 33—
pol leta „ 14—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta „ 7—	celo leto naprej K 38—
na mesec „ 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo). Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsak dan zvočor izvzamljive modralje in praznlke.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor; enkrat po 8 vin, dvakrat po 7 vin, trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 15 vin, parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vnosilne naročnine se ne ozira.

„Naročna št.: 1010“ telefona št. 85.

Upravništvo naj se pošilja naročnine, reklamacije, inserati t. t. d. to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 25-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Cesarjev prestolni govor

Dunaj 31. maja (Kor. urad.)

K slovesni otvoritvi državnega zbora so se zbrali člani gosposke in poslanske zbornice v cerimonijski dvorani cesarskega dvora.

Točno ob enajsti uri je vstopila cesarica z gospo nadvojvodinjo Marijo Jožefo in v spremstvu nadvojvodinj, spoštljivo pozdravljena od navzočih. Kmalu nato je prišel v dvorano Njegovo Veličanstvo, pred njim ministri, s spremstvom nadvojvod. Podpredsednik gosposke zbornice knez Fürstenberg je zaklical cesarju trikratni „živi“, čemur so se zbrani navdušeno odzvali. Klici so utihnili šele, ko je cesar sedel na prestol, se pokrnil ter z daleč slišnim glasom pričel brati prestolni govor. Posamezne posebno pomembne točke prestolnega govora je cesar bral s povzdignjenim glasom. Člani državnega zbora so spremljali mnogo točk cesarjega sporočila z navdušenim, mnogokrat do viharnega navdušenja stopnjevanim prijetvanjem. Ko je vladar končal prestolni govor, je zadonelo novo, vedno se obnavljajočo prijetvanje. Ploškanje in klici „živi“ kar niso hoteli prenehati. Cesar se je vedno iznova s prestola sem zahvaljeval s pokloni za ovacije. Ko se je cesar dvignil je zaklical predsednik poslanske zbornice Dr. Gross cesarju trikratni „živi“ ki so ga navzoči tako viharno ponovili, da glasov cesarske pesmi, ki se je zaigrala tako pri vstopu cesarja, kakor tudi sedaj, ni bilo slišati. Ovacije, katerih so se tudi povabljeni gosti viharno udeležili, so napravile na cesarja očitno najgloblji in najveselejši vtisk. V trenutku, ko je cesar zapustil cerimonijsko dvorano, je prišla cesarica v spremstvu nadvojvodinj po estradi dol. V tem trenutku so pričeli navzoči z viharim vzdikanjem, ki je vršelo po dvorani kot orkan. Kakor pri ovacijah za cesarja, je bilo tudi sedaj slišati klice „živi“ v vseh jezikih avstrijske rodne narodov. Vedno iznova se je zahvaljevala cesarica za spontane poklonitve s priklici. Pri vseh udeležnikih zgodovinskega akta je zapustila ta svečana otvoritev državnega zbora nepozaben vtisk, kar je zopet dokaz, kako globoka in odkrita sta ljubezen in spoštovanje, katero uživa cesarska dvojica pri vseh svojih narodih in njihovih zastopnikih.

Častiti gospodje obeh zbornic državnega zbora!

Po vladarstvu od zgodnjih mladih nog do visoke starosti posvečenem neumorni skrbi za blagor svojih narodov, obsejanem od sijaja najplemenitejših vladarskih vrlih, je zatisnil moj častitljivi prednik, cesar Franc Jožef I. v osemindesetletnem letu svoje vlade svoje oči. Od božje previdnosti obdarovan od zadnjega z nezmanjšano duševno silo in blagoslovljen v delih svojega visokega mesta je preminul; v srčih ljudstva in v nevenljivih delih bo živel spomin rajnega, ki je pokazal državi iz ozko omejenih razmer preteklosti pot ustavnega razvoja, cvetočega kulturnega in gospodarskega napredka.

Ganjen v svoji najgloblji notranjosti, se spominjam ginljivih znakov otroške ljubezni za v bogu počivačega rajnega cesarja, zvestega sočustvovanja za Mene in Mojo hišo, v katerem tekmujejo Moji narodi in ki Mi je bilo one dni izkušnje prava tolažba.

Tudi Vas, častiti gospodje, ni manjkalo pri tem in mnogoteri izmed Vas je prihitel sem, da ob krsti od vseh ljubljene vladarja Njemu še enkrat izkazuje spoštovanje. Pristrčno se jim zahvaljujem.

Volja Vsemogočnega je poklicala Mene v usodnem času na krmilo države. Od vsega početka sem si bil svest ogromne resnosti naloge, ki jo je božja previdnost naložila na Moja ramena. Toda Jaz čutim voljo in moč v sebi, da v zvestem izpolnjevanju Svojih vladarskih dolžnosti po vzgledu Svojega vzvišenega prednika z božjo pomočjo izpolnim Svojo vzvišeno službo.

Državni interes naj ne pogreša več one uspešne pospešitve, ki mu jo more dati vztrajno sodelovanje vestnega ljudskega zastopa, ki svoje dolžnosti pravilno razume.

Poklical sem Vas, častita gospoda, da vršite svoje ustavno delo ter Vas danes na pragu vašega delovanja prisrčno pozdravljam.

Popolnoma se zavedajoč ustavnih dolžnosti, ki sem jih prevzel od Svojega prevzvišenega prednika, in iz lastnega najglobljšega prepričanja Vam hočem izjaviti in slovesno zagotoviti, da je Moja neomajna volja, vsikdar izvrševati svoje vladarske pravice v resnično konstitucionalnem duhu, nekršene spoštovati svobosčine, zajamčene v državnih osnovnih zakonih ter neskrben ohraniti državljano oni delež na ustvaritvi državne volje, ki ga določa sedaj veljavna ustava.

V zvestem sodelovanju svojega ljudstva in njegovih zastopnikov, vidim zanesljivo oporo za uspeh svojega delovanja in Jaz mislim, da blagor države, katere slavni obstoj se je ohranil vsled trdnega skupnega nastopa državljanov v viharjih svetovne vojne, tudi za čas miru ne more biti varnejše zasidran, kakor v nedotakljivih pravicah zrelega in domoljubnega svobodnega ljudstva. Svest si Svoje obveznosti, podati ustavno zaobljubo in trdno se držeč takoj po nastopu vlade naznanjenega namena, da to zaobljubo zvesto izpolnim. Si moram zaeno držati pred očmi določbo državnoteljnega zakona, ki polaga odločbe v velikem trenutku mirovnega sklepa samo v Moje roke.

Jaz sem tudi prepričan, da blagoslovljeno procvitanje ustavnega življenja po neplodovitosti prejšnjih let in po političnih izjemnih razmerah vojne, ne glede na rešitev onega galskega vprašanja, za katero je že Moj vzvišeni prednik pokazal pot, ni mogoče brez uravnave ustavno in upravnopravnih podlag skupnega javnega življenja, tako v državi kakor v posameznih kraljestvih in deželah, zlasti na Češkem. In Jaz zaupam v to, da spoznanje Vaše resne odgovornosti za uravnavo političnih razmer, vera v srečno bodočnost tako krasno ojačene države v tej grozni vojni, Vam, Moji častiti gospodje, podari moč, da ustvarite skupno z Menoj v kratkem predpogoje, da v okvirju enotnosti države in z zanesljivo sigurnostjo njenih funkcij damo prostora tudi svobodnemu narodnemu in kulturnemu razvitku enakopravnih narodov.

Iz teh razmotiranih Sem se odločil, pridržati ustavno zaobljubo, za upam, ne daljnji čas, ko bodo fundamenti nove, močne, srečne Avstrije za generacije zopet izgradeni na znotraj in na zunaj. Danes pa že izjavljam, da hočem biti Svojim zvestim narodom vedno pošten, ljubezven in vester vladar v smislu konstitucionalne ideje, katero smo prevzeli kot dedščino očetov, in v duhu one prave demokracije, ki je ravno med viharji svetovne vojne v činih skupnega ljudstva na fronti in doma čudovito prestala ognjeno preizkušnjo.

Še stojimo v najgromnejši vejni vseh časov.

Naj iz Vaše srede vsem onim junakom, ki izpolnjujejo že skoro tri leta na naših dajčko napetih frontah z veselijem svojo težko dolžnost, ob katere železni stanovitnosti se ravno sedaj med Alpami in Adrijo razbija ponovljeni besni napad sovražnika, odpošljem hvaležnega srca Svoja cesarski pozdrav!

Skupina naših držav ni iskala krvave preizkušnje moči te svetovne vojne, še več, ona je od trenutka, ko se vsled nevenljivih činov zavezniških armad in mornaric čast in obsto naših držav nista zdeli več resno ogrožena, odkrito in na nedvoumen način dala razumeti svojo pripravljenost za mir, iz trdnega prepričanja, da je dobiti pravo mirovno formulo samo v vzajemnem pripoznanju slavno branjene državne pozicije. Nadaljnje življenje narodov naj ostane po našem mnenju brez sra in maščevalnosti in naj ne potrebuje skozi generacije uporabe onega, kar se imenuje zadnje sredstvo držav. Do tega visokega cilja človeštva pa more privedi samo tak zaključek svetovne vojne, ki odgovarja oni mirovni formuli.

Veliki sosedni narod na vzhodu, s katerim nas je vezelo nekoč staro prijateljstvo, se najprej po počasnem premisleku svojih pravih ciljev in nalog znova približuje temu naziranjju in išče iz temnega pritiska orijentacijo, ki rešuje imetja bodočnosti, predno jih je požrla brezmiselna vojna politika. Mi upamo v interesu človeštva, da ta proces notranje preobrazitve se preburi tudi na zunaj do moči polne volje in da taka razjasnitev javnega duha seže tudi na druge sovražne dežele. Kakor se skupina naših držav z neomajno težo bojuje za čast in obstoj, je pa in ostane napram vsakemu, ki pošteno opusti misel, ogrožati jo, rada pripravljena, pokopati prepri in kdor potem hoče boljših, bolj človeških stikov, dobi na tej strani gotovo dobrohotnost, preveto spravljivega duha. Za sedaj pa ne opeša naša bojna volja, naš meč ne otopi. V zavesti skupnosti s starozavezniki nemško državo in zavezniki, ki jih je pridobila naša poštena stvar tekem vojne, ostane mo pripravljeni, da izvotujemo dober konec vojne, kateri bi si želeli od prevlade pameti, ako potreba z crozjem.

Obzljajem rastoče žrtve, ki jih nalaga dolgo trajanje vojne prebivalstvu. Obzljajem kri Mojih hrabrih vojakov, utrpitve vrlih meščanov, vse nadloge in stiske, ki jih prenašajo radi ljube domovine tako junško. Prizadevanja Moje po preizkušnem uradništvu podpirane vlade merijo vedno na to, da se olajša življenje prebivalstva, katerega zvestobo do države in smisel za skupnost hvaležno priznavam in da se zagotovi s primerno organizacijo izhajanje zalogami. Ravno sedaj, predno nam zvesta gruda v zahvalo za pridno delo doma ostalih prinese dar tega leta, je najtežji čas. Dajte, Moji gospodje, da ne bo nedostajalo vašega sodelovanja, s previdnostjo in izkušnostjo, da premagamo z uspehom težkoče, ki nas dotle še čakajo.

Ukaz trenutka zahteva polno napetost vseh sil v državi. Ali poleg tega ne smemo zamuditi, pripraviti se za velike naloge, ki jih skriva bodočnost v sebi in od katerih srečne rešitve je odvisno nadaljnje prosperiranje državne bitnosti.

Avstrija je mogla ogromne finančne zahteve te vojne izpolniti iz svojega in uspeh šestega vojnega posojila je najboljši dokaz, da računaje sovražnikovi, ki bi hotelo pričakovati od upada naših notranjih pomožnih sredstev premembo vojnega položaja, je obsojeno v poraz. Ali morali smo poseči globoko v pri-

hranke narodnega gospodarstva in obremeniti bodočnost s težkimi obveznostmi.

Vodstvo državnega gospodarstva se ima postaviti zopet na normalno zakonito podlago. V najprvi vrsti pa stoji zapoved, da se državno gospodarstvo, ki je resno moteno vsled vojnih bremen, spravi zopet v urejene tire. V to svrho se morajo državi razkriti izdatni prejemki, pri čemur bo treba neizogibno nastopiti nova, od sedanjih razlikujoča se pota. Modra in stroga ekonomija v državnem gospodarstvu, zlasti opustitev vsakega ne stvarno neobhodno potrebnega upravnega izdatka, mora olajšati vzpostavitev finančnega ravnotežja.

V tem okvirju finančialno dopustnega, bo skrbela Moja vlada z Vašim sodelovanjem za popravilo škode, ki jo je napravila vojna. Z zopetno zgraditvijo razrušenega se je že pričelo in Vaša skrb se bo morala obračati zlasti na one pokrajine, ki so največ trpele vsled vojne.

Ena najnujnejših nalog je, skrbeti za preostale po padlih in za one, ki so v vojni izgubili svojo deložnost. Preko tega gre za to, da razvijemo intenzivno politiko za blagor v dvojni smeri, na eni strani za pospešitev produkcije in na drugi strani za socialna skrb.

Izkusnje vojne so dokazale, kako čudovito prožna je produkcija. In zopet se bo morala izkazati, ko bo šlo za to, napraviti prehod v bodoče mirovno gospodarstvo in iz mnogostranske vezanosti, ki jo je prinesla vojna s seboj, najti zopet pot v normalni razvoj razmer. Na širokem temelju gospodarske nagodbe z deželami Moje ogrske svete krone, ki bo tvorila na podlagi od obeh Mojih viad pred kratkim sklenjenih dogovorov svoj čas predmet Vašega posvetovanja, in optri na načrtoma izgrajeno trgovinsko politiko monarhije, moramo zbrati vse sile, zlasti pa produkcijo na industrijalnem in obrtnem ter na poljedelskem polju storiti bolj donosno in cenejšo. Dostikrat še neizrabljeno bogastvo naravnih zakladov, močnost, stopnjevat vrednost človeškega dela s tehničnimi pripomočki in smotrenimi metodami, naj bo v bodoče zanesljiv vir regeneracije blagostanja za posameznika, kakor za skupnost.

Nič manj mi ni na rcu socialna skrb. Vojna je prizadejala ljudski sili težko škodo, ter je pričakovati izenačbe le od smotrene obljudovalne politike. Treba je močnih odredb na širokem polju ljudske higijene. Boj proti ljudskim boleznim, preprečevanje visoke umrljivosti dojenčkov in roko v roki s tem dalekosežni razvoj naše mladinske skrbi, boj proti zanemaranju dece in času primerna reforma zastarelega mladostnega kazenskega prava bo Vaša skrb in skrb Moje vlade. Tudi bo treba skrbeti, da se zadosti stanovanjskim potrebam širokih mas, zlasti rodbinam z mnogimi otroci. Enako nujno zahtevajo rešitev Vam že dolgo dobro znana vprašanja socialnega varovanja. Moja vlada bo smatrala za svojo dolžnost, da izpolni zakon za varstvo delavcev. Posvečala bo posebno pozornost onemu delu našega delavstva, od katerega fizične in duševne zmognosti je bodočnost naše ljudske sile in našega gospodarskega življenja v prvi vrsti odvisna: ženam in mladostnim delavcem. Tudi srednji stan, ki so ga gopodarske posledice vojne zadele posebno težko, ne sme pogrešati marljive državne skrbi.

Vse prebivalstvo ni samo popolnoma izpolnilo, marveč celo prekosilo pričakovanja, ki jih je smela država v teh težkih časih staviti do njega: to prebivalstvo ne sme v državi doživeti nobenega razočaranja. Gotovo se bo uresničenje takega

skrbstva moglo izvršiti le polagama in z dobrim preudarkom, da ne uniči morda iz najboljših namenov izviračja prenenagljenost ekonomičnih temeljev, na katerih se naj dvigne zgradba socialnega blagostanja. Samo sodelovanje države in družbe po načrtu more pripraviti duševne in materialne sile, ki jih zahteva izvedba one velike naloge.

V krogu svojih najprvih nalog, gospoda Moja, najdete one korake provizorične zakonodaje, ki so se storili pod odgovornostjo vlade. Marsikaj tega je ustariša samo potreba trenutka ter gineva njega pomen. Marsičesa pa tudi danes ne moremo pogrešati in nekaj je vredno, da preide med stalne naprave države.

Častita gospoda obeh zbornic! Poznam in spoštujem dejstvo, da ne smete svojega narečila dobiti od nikogar, kakor od Vaše vesti, toda Vi boste slišali glas svoje vesti le tedaj pravilno, če boste imeli oprto oko preko razdvajajočega izpremenljivih podrobnosti neprestano na trajne smotre celokupnosti. Vestno izpolnjevanje dolžnosti napram državi ne sme biti vezano na pogoje; v takem izpolnjevanju dolžnosti leži najboljšje jamstvo za blagor države in obenem tudi najsigurnejše jamstvo za pravice narodov.

Veliki čas, v katerem živimo, je odprl državnim zavesti nove perspektive ter razbistril pogled za prave veličine političnih odnošajev.

Dolgo sem bil na bojišču in sem videl junake, ki branijo naše meje, pri delu; Jaz poznam duha, ki jih navdaja, z veselim občudovanjem sem gledal združujočo in oživljajočo silo tega zmagočnega duha. In ravno zato ne dvomim, da bo moralni prepored, ki je vzrasel domovini iz svetovne vojne, prešinil vse naše državno življenje ter se zrcalil tudi v delih ljudskega zastopa.

Pomnite pa tudi za vedno, da ima moč monarhije svoje korenine ne v najmanjši meri v njenih zgodovinskih posebnostih in da more samo ljubezni polni obzir na te posebnosti vzdržati in razviti to živo silo. Zato skrbite za zvesto skupnost z deželami Moje ogrske svete krone, ki se iznova preizkuša kot temelj za mogočnost monarhije, pospešite složno sodelovanje raznih narodnih plemen v državi, ki vsa so deležna slave te vojne.

Častita gospoda obeh zbornic državnega zbora!

Še enkrat Moj prisrčni pozdrav! Velik trenotek je to, ki pripelje prvič novega vladarja skupaj z ljudskimi zastopniki. Skupna iskrena ljubezen do domovine, skupna trdna volja, služiti domovini do skrajnosti, boči blagoslov tega trenutka! Naj bi uvedel dobo cvetoče povzdige, dobo moči in ugleda za staroslavno Avstrijo, dobo sreče in blagra za Moje ljubljene narode! V to pomozhi bog!

Poklonitvene deputacije.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.)

Cesar je sprejel danes ob pol 12. uri opoldne v cesarskem dvorcu celo vrsto poklonitvenih deputacij. Njeno Veličanstvo cesarica se je udeležila sprejema zastopstev c. kr. muzeja za avstrijsko narodoznanstvo, izvršilnega komiteja avstrijskega glavnega komiteja c. kr. družbe Belega križa, društva „Technika za vojne invalide avstrijskih trgovskih in obrtniških zbornic in deželnega odbora kraljevine Dalmacije. Na poklonitveni nagovor deputacij trgovskih in obrtniških zbornic je odgovoril cesar: Živahno zadoščenje je cesarici in meni, da vidiva zbrane Vas, gospoda moja, iz vseh pokrajin Avstrije in prisrčno se Vam zahvaljujema za poklonitev. Skoraj pol stoletja je preteklo, odkar je poveril zakon trgovskim in obrtniškim zbornicam zastopstvo važnih narodnogospodarskih in državnih interesov. Zbornice so se

izkazale kot zveste zaščitnice teh interesov ter so mogle v dolgem mirnem času žeti zahvalo svojega neumornega dela v sijajni povzdigi domače trgovine in obrti. Tudi v vharjih vojne so stale zbornice na vrhuncu svojih nalog in domovina je našla v njih inicijativi in bogatih izkušnjah dragoceno oporo. Naj bi Vam bilo z božjo pomočjo mogoče se v kratkem zopet posvetiti mirovnemu delu ter privedi trgovino in obrt Avstrije do novega cvetočega razvoja. Lepo adresno, v katero ste položili svoje zveste želje, sprejemam z veseljem. Sprejmite Vi in vsi mojstri in učenci, ki so se udeležili pri izdelanju te umetnine, za umno poklonitev mojo najprisrčnejšo zahvalo.

Cesar je sprejel tudi poklonitveno deputacijo kraljevine Dalmacije ter je odgovoril na nagovor tako-le:

V imenu kraljevine Dalmacije mi prinesejo poklonitev sprejemam s ponosnim veseljem in odkritosrčnim zadovoljenjem. Sijajni čini junaških dalmatinskih polkov in moje slavne mornarice, s katero v zvezi so delovali sinovi Vaše lepe dežele, da zadržijo plenazeljne tuje, so jasen dokaz nemojnosti zvestobe in udanosti cesarju in državi, ki ste mi jo iznova prisegli. Dvojno peze težke preizkušnje vojne na obrežne pokrajine Avstrije. Z udano poštvovalnostjo in vzgledno ljubeznijo do domovine ste jo prenašali. Naj bi končna zmaga, v katero z božjo pomočjo računam in za kateri mi dajete resno jamstvo od Vas mi sporočena patriotična čustva, prinesla Dalmaciji srečno bodočnost ter dala razcvetiti temu dragocenemu dragulju v moji kroni k novemu neskaljenemu sijaju.

Historična seja državnega zbora.

(Od našega posebnega poročevalca.)

Dunaj, 30. maja 1917.

V zgodovini monarhije in njenih narodov pričnja z današnjim dnem novo obdobje. V mogočni manifestaciji za svoje pravice, za svobodo in enakopravnost, za samostojnost in demokratizacijo so se združile slovenske stranke in v njihovih izjavah je postavljen v ogromnih obsevih pred forum države in vsega sveta avstro-ogrski narodnostni problem. Ta problem ne zgine več z dnevnega reda in če so Nemci danes na usta svojega govornika posl. Pacherja izjavili, da češko državno pravo za nje ne eksistira in če so napovedali ideji združenja vseh Jugoslovancev brezobzirni boj — so to prazne besede, ki ne morejo zadržati neizprosnega jeklenega koraka zgodovine in narodnega razvoja države, katere narodi se oglašajo za svoja prava v spoznanju, da je v uresničenju njih teženj njih spas in bodočnost celokupne države.

Z radostjo moramo konstatirati, da je izjava, ki jo je prečital načelnik našega „Jugoslovskega kluba“ posl. dr. Korošec napravila najmočnejši vtis. Obdan od svojih jugoslovskih tovarišev in od skoraj vse zbornice je načelnik Jugoslovskega kluba s srečnim povdorkom prečital deklaracijo, ki v modrih besedah zahteva naše ujedinenje ter manifestira naše narodno edinstvo. Deklaracija Jugoslovskega kluba je magna charta naše bodoče narodne politike. Ona proglašča, da hočemo i mi v okviru monarhije živeti na demokratični podlagi zasnovano, od vsakega gospodstva tujih narodov svobodno državno življenje in svečano objublja jugoslovska delegacija, da se bo z vso svojo silo zavzela za ustvarjanje te zahteve svojega jednega in istega naroda. Naš poslanci so pod to izjavo pristavili svoje podpise in tako se je vsak osebno, rekli bi lahko častno zavezal, da mu bo danes podana svečana deklaracija suprema lex vsega njegovega političnega delovanja. Jugoslovski klub zastopa 37 mandatov, ker pa so 4 nezasedeni, šteje dejansko 33 poslancev. Od teh dva še nista prispela: dr. Baljak se nahaja na potu, dr. Vukotiču se še ni posrečilo spraviti iz njegove daljne ograde garnizije. Podpisa teh dveh zastopnikov pa sta seveda zagotovljena, ker sta oba poslanci že člana Jugoslovskega kluba.

Pred dogodki današnjega dne stopa ustanovitev enotnega Jugoslovskega kluba, ki se je izvršila včeraj zvečer, skoraj nekoliko v ozadje, akoravno je baš ona prvo glavno nacionalno dejanje naših poslancev, predpogoj današnjega njihovega nastopa, podlaga vsega nadaljnjega delovanja naših narodnih zastopnikov v državnem zboru. Ustanovitev „Jugoslovskega kluba“ se je izvršila sinoči na podlagi dognane enotnosti nazorov in načrtov, kot izraz da ima naš edinstveni narod na jugu monarhije in naj si prebiva tam doli ob južni Adriji ali gori pod Triglavom, ob Drini ali ob Savi eno in isto stremljenje. Naši poslanci so imenovali svoj novi klub „Jugoslovski klub“ ter so tako ostali tudi pri imenu dosledni. Vse kar je bilo med njimi spornega,

vse kar jih je razdvajalo, je stopilo v ozadje. Bolj kakor morejo to povedati besede, naj označi pomen včerajšnega dneva prizor, ki sem ga imel priliko opaziti. Po stopnicah proti klubovi dvorani, v kateri so se vršila posvetovanja jugoslovskih poslancev, prihaja stari častitljivi duhovnik profesor J. V. Perić, nasproti mu pride posl. dr. Josip Smolaka, demokrat, svobodomislec. V ljuti strankarski borbi sta si ta dva moža stala nasproti, prepad ju je ločil. A glej, danes si hitita istočasno prešinjena iste velike misli nasproti, objameta se, prisrčno poljubita in dr. Smolaka reče: „Pozabimo, odpustite kar je bilo. Jaz sem mlajši, jaz Vas prosim prvi.“ In don Perić odgovarja: „Odpusti ti Ti, sinko. Kako Tvoja djeca?“ In roko v roki se podasta v dvorano...

Naj bi velika ideja izražena v ustanovitvi našega enotnega kluba in v današnji deklaraciji ostala zmagovita in v trdnem vztrajnem konsekvantnem delu družila naše poslance!

Potek seje.

Ze kmalu po 10. uri se je polnil prostrani vestibul s poslanci, povsodi so se tvorile živahne diskutirajoče skupine, pozdravljali so se znanci in prijatelji. Proti 11. so zazvonili zvonci, pozivljajoč k otvoritvi seje. V gosto zasedeni sejni dvorani je videti mnogo poslancev v vojaški uniformi, med Jugoslovani vzbujajo živahno pozornost vitka postava polkovnika viteza Pogačnika, na nekaj Zitnikovo mesto se je vsedel danes prvič v zbornici se nahajajoči posl. dr. Lovro Pogačnik v uniformi nadporočnika naših gorskih strelcev, poleg dr. J. Ravničarja se bliščijo rdeči našitki nadporočnika posl. dr. Rybača. V oficirski uniformi sta tudi poslanca dr. Sesardič in dr. Fon. Največ pozornosti pa vzbujata tu danes med poslanci edina dva vojaka prostaka — dr. Čingrija in dr. Smolaka. Marsikateri sedež je prazen, Povše in Mandić sta odšla tja, kjer ni bojev, dr. Gregorin manjka, Grafenauerjev mandat je anuliran „v sled pravomočne obsodbe“. Tudi pri drugih strankah je praznih precej sedežev in na čeških klopih pogrešamo marsikatero karakteristično postavu. Nekateri pulti so ovenčani s cveticami — zadnji pozdrav v vojni padlim tovarišem. Galerije so prenapolnjene, v ložah gosposke zbornice je zbrano mnogo zastopnikov visoke aristokracije.

Kmalu po 11. prihajajo ministri pod vodstvom grofa Clam-Martinica. Tiho in brez pozdrava s strani zbornice zasedejo svoja mesta. Stol galskega ministra Bobrznyskega ostane prazen —

S tankim le slabo slišnim glasom nazznanja grof Clam-Martinic, da je zasedanje otvorjeno ter pozivlja posl. dr. barona Fuchsa, da prevzame kot starostni predsednik vodstvo seje, dokler ne bo izvoljen predsednik.

O nadaljnem poteku seje smo poročali že v našem včerajšnjem listu. Dostaviti je še, da so nemški socijalni demokrati glasovali za dr. Grossa, ki so ga bili popreje v svojem glasilu označili za „sramoto parlamenta“ in tako je dobil od 421 oddanih glasov 215. Wolf in Hummer mu kliče „Heil“, toda ostala zbornica ga sprejme s hladnim molčanjem. Še v Nationalverbandu je aplavz jako skromen... Njegov skrbno pripravljene govor mu ruši posl. Kalina z jako markantnimi medklici. Pozornost zbornice je že tekom dolgovoznega Grossovega govora popolnoma popustila, le ko je med zavezniškimi državami (verbündete Staaten) našteval tudi Ogrsko, so se oglasili zlasti na jugoslovske klopih živahni oho-klici in poslanci so opozarjali predsednika, da spada Ogrska k monarhiji...

Vrhunec seje so tvorile narodno-politične izjave zastopnikov posameznih delegacij, katerih besedilo smo prinesli že v včerajšnji številki.

Posl. Staněk je čital izjavo v češkem in nato v nemškem jeziku. Ko je končal so ga viharno aklamirali Čehi, Jugoslovani in — Poljaki.

Z viharnim navdušenjem in ob živahnem soodobranju Čehov in Poljakov so pozdravili Jugoslovani svojo deklaracijo, katero je prečital načelnik dr. Korošec najprvo v srbo-hrvatskem in potem v nemškem jeziku.

V imenu Rusinov je prečital posl. Petrušević izjavo, ki se izreka proti odločitvi Galicije in za narodno razdelitev dežele.

Nato so se oglašili Nemci z izjavo, ki jo je prečital posl. Pacher. Z ozirom na vse te izjave so stopili tudi Poljaki iz svoje rezerve.

Za kulisami se je pred temi dogodki odigrala jako zanimiva medigra.

Nemci so pritisnili na grofa Clam-Martinica, da mora še danes odgovoriti na češko in jugoslovske deklaracije ter v njih izražene želje a limine odkloniti. Na drugi strani se je min. predsednika opozorilo, da bi izkazala taka izjava debato, ter so bili

Cehi odločeni predlagati otvoritev debate in so se Čehom pridružili tudi Poljaki in Jugoslovani. Med ministri samimi se je uveljavil nazor, da ne gre izzvati debate predno je vlada še stopila pred zbornico s svojim programom. Vršila se je precej živahna ministrska seja, v kateri sta grozila ministri Bärnreither in Urban z demisijsko, ako Clam-Martinic popolnoma v nemškem zmislu ne zavrne češke in jugoslovske deklaracije. V spoznanju dalekosežnosti takega koraka si je grof Clam-Martinic izprosil pri svojih kolekih odlog do torka, da popreje poroča cesarju.

V torko bo torej tudi za vlado historičen dan. Kriza, ki je vsled tega nastala v kabinetu, ostane do definitivne ugotovitve odgovora.

Zbornica je danes izvolila 2 odseka: za reformo poslovnika in imunitetni. Vsak šteje po 26 članov. V odseku za reformo poslovnika sta kot zastopnika Jugoslovskega kluba poslanc dr. Korošec in dr. Ivčević, v imunitetnem dr. Rybač in dr. L. Pogačnik.

Ta dva odseka naj pospešita svoje delo. Za to se bo prihodnja plenarna

seja poslanske zbornice vršila še le v torko 5. junija.

Jutri sprejme cesar državni zbor v cesarskem dvorcu. Z veliko napestostjo pričakujejo poslanci prestolnega govora novega cesarja.

Odeški.

Imunitetni odsek.

Imunitetni odsek poslanske zbornice se je sestel po seji poslanske zbornice ter izvolil za svojega načelnika poslanca Bukvoja, za referenta pa poslanca Baxo in dr. Matajo ter jima naročil, da tekem osmih dni poročata o imunitetni zadevi poslanca Klofača. Predsednik je bil tudi pooblaščen, da stori potrebne korake za predložitev kazenskih aktov v tej zadevi.

Poslovniški odsek.

Poslovniški odsek je izvolil za svojega predsednika poslanca Germana, za referenta pa dr. Steinwenderja. Zatrjuje se, da hoče poslovniški odsek do torka končati svoje delo. Namerava se, da naj ima zbornica seje samo vsak torko in vsak petek, da imajo odeški priliko za delo.

Dogodki na bojiščih.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 31. maja. (Kor. urad.) Uradno se razglašča:

VZHODNO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Ob Soči včeraj čez dan samo artiljerijski boj. Po noči smo pri Štivanu jugovzhodno od Trčiča zavrnili dva italijanska sunka.

Sej generalnega štaba.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 31. maja. (Kor. urad.) Wolfvoj urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina prestolonaslednika Rupprehta Bavarškega.

Zivahno artiljerijsko delovanje v loku pri Ypresu in Wytchaetu traja. Tik južno od Scarpe smo več angleških stotnij, ki so zvečer nenadno sunile proti našim jarkom, z izgubami zavrnili. Po kratkem stopnjevanju ognja so izvršili Angleži po noči tudi med Monchyjem in Guemappom napade. V žilavem bližinskem boju so vrgli zapadno pruski polki večkrat naskakujočega sovražnika nazaj.

Armada skupina nemškega prestolonaslednika.

Ob Chemin des Damesu in v zapadni Champagni je dosegel artiljerijski boj zopet večjo silo. Na južnem bregu Aisne so juršale po obsežnih razstrelivih zapadnorenske čete proti francoskim jarkom ter vjele 40 mož in vplenile nekaj strojnih pušk. Vzhodno od Auberiva so izvršili deli nekega zgornjerenskega polka izvidno podvetze ter vjele 50 mož.

Čez noč je prišlo tudi na zapadnem bregu Mose do živahnega boja.

Armada fronta generalfeldmaršala vojvode Albrehta Würtemberškega.

Ničesar novega.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Uspešni boji v predpolju so prinesli nemškim in bolgarskim štrafuskim oddelkom v loku Crne in na zapadnem bregu Vardarja več vjetih.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 31. maja. (Kor. ur.) W. u. poroča 31. maja zvečer. Veliki glavni stan:

Nobenih večjih bojnih dejanj.

Berolin, 31. maja. W. u. p.:

Kakor zadnje dni, se se vršili tudi 30. maja je krajevni boji. Lahko se torej trdi, da ententa ciljev, ki si jih je s pomladansko ofenzivo postavila, po dvomesečnih bojih ni dosegla. Če namerava odločitev, jo more pričakovati samo od enotne ofenzive po leti, katere pričelki se že kažejo z zvišanim bojnim delovanjem na vzhodni fronti.

Vojna z Italijo.

Vojaško razmotrivanje je 30. pr. m. povdarja, da Italijani odpravljajo divizije, ki so se borile v prvi vrsti in jih nadomeščajo z novimi. Doslej so zbrali kakih 25 do 30 divizij; znatnih intaktnih rezerv pa Cadorna nima več na razpolago.

Iz vojnoporočevalskega stana se 30. pr. m. omenjajo pred vsem ponovni naskoki Italijanov na naše pozicije na prostoru vzhodno Plavi do Sv. gore. Italijani so se trudili, da bi zavojevali te pozicije in vzeli Sveto Goro, ali vse pehanje je bilo zaman. Ko so to uvideli, je pričela artiljerija močnejše delovati. Na to so proti večeru Italijani znova navahali na naše pozicije jugovzhodno Vodic. Tudi ta napad se je izjalovil. Videlo pa se je, da ti napadi niso bili več tako silni kakor prejšnje dni. Sv. Gora je trdno v posesti braniteljev. Napadalci visijo po pobočju dol proti Soči.

Enajste bitke ni več pričakovati. „Kölnische Zeitung“ poroča k poteku soške bitke: Ogromne izgube Italijanov so privedli Cadorno do tega, da mora pripeljati na bojišče za zadnji sunek zadnje divizije. Po tej deseti soški bitki, v kateri gotovo Italija izgrava vse vojaštvo, kar ga ima na razpolago, skoro ni pričakovati enajste bitke. Strašno je videti bojišče zlasti med Kostanjevico in Fajtjim hribom. Pred avstrijskimi pozicijami leži tu Italijan poleg Italijana. Vojaški sotrudnik „Svenska Dagbladet“ piše: Da uspehi Italijanov glede pridobitve ozemlja niso bili znatni, sledi iz tega, da se boji sučejo vse čas za posest najsprednejših črt. Jako interesantno bo videti, kako sprejmejo v Italiji malenkosten rezultat italijanske ofenzive. Pretekli dnevi pomenjajo prav gotovo zaton mnogih upov.

Italijanski kralj na fronti. „Idea Nazionale“ poroča, da je kralj Viktor Emanuel prisostvoval v petek ofenzivi na neki izpostavljeni poziciji.

Samo artiljerijsko delovanje nam sporoča sinočno uradno poročilo, le ob morju pri Štivanu Devinskem so se trudili Italijani pa zaman. Artiljerijskemu delovanju so sledilo gotovo infanterijsko. Najbrže pa je italijanska infanterija jako trudna in treba je nadomeščevanja, tačas besnijo pa italijanski in angleški topovi ob Soči. Italijani po dosedanjih neuspehkih kljub ogromnim navalom ne vedo prav, kje naj bi prišli, da bi kaj zaleglo. Zato pa se zaženejo zdaj tu zdaj tam, včasih z večjo včasih z manjšo silo, vmes puste, da divja artiljerija, samo, da bi se kaj doseglo, kar bi pripravilo pot za velike vdarce, ki naj bi bili odločilni. Ofenziva ne bo še nehala, kakor vse kaže, marveč se hoče loviti skoro gotovo še dalje časa vzdolž vse fronte. Mislimo pa, da italijansko armadno vodstvo je zopet izgubilo vso nado na prebitje in na odločilne rezultate ofenzive, kajti ne moremo soditi, da bi bilo tako malo preudarno, da bi ne cenilo prav onih malenkostnih pridobitev, ki morda srčno vesele nerazodnne ljudi kje v Italiji, vodstvu pa morajo biti mučni in nizke vrednosti: češ, toliko naporov, toliko izgub, pridobili pa smo to ubogo malo, strateško brez pomena, in to in ono brez-pomembno višino.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

29. maja. Na Krasu je razvil sovražnik včeraj veliko delovanje z artiljerijo in metalni bomb, da bi motil hitro izvrševano utrjevanje naših črt.

Na naše pozicije vzdolž železniška črte vzhodno Svetege Ivana Devinskega poskušeni napad sovražnika je bil zavrnjen z našim ognjem. Vzhodno Gorice je ponovil sovražnik po noči 27. na 28. maja in tekem včerajšnjega dneva s svojo artiljerijo vseh kalibrov svoj močni koncentrirani ogenj na višino južno Gorice. Pravočasno pričeti ogenj naših baterij je razpršil večkrat juršajoče oddelke, ki so se bili nabrali v izpostavljenih jarkih. Nič manj ljuto ni bilo delovanje artiljerije pri Vodicih na naše pozicije na točki 652. Zjutraj z močnimi sovražnimi silami na vrhu te višine započeti močni napad je bil zavrnjen z brzim protisunkom naših čet, na drugi strani je zlomila naša naša infanterija razljučeni odpor sovražnika po noči in je dosegla znatne uspehe na jugovzhodnem pobočju iste višine in se je v svoji novi poziciji vrdila. V odseku pri Plaveh smo poglani sovražnika proti globlino vzhodno Globnega in smo vjele okoli 100 mož.

30. maja. Tekom včerajšnjega dne je bilo delovanje artiljerije na trentinski in karniški fronti slabotno, nasproti temu pa precej živahno na julijski. Na odseku med Kukom in Vodici kakor tudi vzhodno Gorice se je stopnjevalo do izredne ljutosti. Tudi včeraj je ponovil sovražnik svoje trdovratne napade na naše okope na višini 652 (Vodice). Trije zaporedni z močnim artiljerijskim ognjem započeti napadi so se tudi popolnoma zlomili. Na Krasu nadaljujemo utrjevanje svojih črt. Nekki napadalni poskus sovražnika vzhodno Hudegaloga je bil preprečen z ognjem naših baterij. Med Jamljami in morjem smo razširili z delnimi ofenzivami svoja zasedenja vzhodno Medjevsi. 28. maja popoldne so naši letalci strmoglavili po ljutem zračnem boju vzhodno hriba Sv. Marka neko sovražno letalo.

Z ostalih bojišč.

Na rški fronti so se razvili topovski boji in podvetzja patrolj v krajevne boje. Treba je računati z velikimi delnimi napadi. Rusko armadno vodstvo je zbralo za fronto močne sile in zd se, da hoče morda ne več popolnoma zanesljivo prvo črto nadomestiti s temi četami. Najbrže se vrši ravno sedaj ta izmena na velikem delu fronte ter služijo dosedanji boji v to, da se to gibanje prikrije.

Srbski štab o Odesi aretovan.

Berolinska „Vossische Zeitung“ trdi, da je višji poveljnik okraja Odesa izdal 15. maja naslednje dnevno povelje: Vojaški svet je aretoval vse štab tukajšnjih srbskih divizij s štabnim poveljnikom vred. Opozarjam vojaške, da so srbske čete same v operativnem oziru podrejeni ruskim četam in da je aretovanje zastopnikov zvezne armade obžalovati in nasprotuje mednarodnemu pravu. Sicer pa opozarjamo, da je zakonita vlada srbskega najvišjega armadnega vodstva že sporočila željo, naj se srbska armada reformira po vzoru ruske armade in da so že storjeni koraki za uresničenje te želje.

Obstreljevanje Bayonnea.

Berolin, 30. maja. (Kor. urad.) Po poročilih iz Bayonnea so nemški podmorski čolni dne 13. februarja to mesto močno in uspešno obstreljevali. Vsa poročila govore o torpediranju ladij. V takih razmerah je umljivo, da javlja „Yorkshire Post“ z dne 7. maja, da se je štiri ali pet najimunitnejših članov londonske zavarovalnice Lloyds umaknilo iz kupcije, ker so jih zadeli v zadnjih tednih prevelike izgube.

Preskrba Francoske.

Pariz, 29. maja. (K. u.) „Agence Havas“ poroča: Zbornica se zopet bavi z vprašanjem preskrbe Francoske. Minister Violette je izjavil, da je Anglija obljubila velik transport. Treba je izdelati z Anglijo politično sodelovanje ter spraviti Francosko zakonodajo v sklad z angleško v svrhu, da se izključi spekulacija. Minister je naznanil zakonski načrt za utesnitev spekulacije z živili še ta teden.

Za sporazum med Venizelosom in kraljem.

Lugano, 30. maja. „Secolo“ poroča iz Soluna: Kakor se zatrjuje, je Zaimis poskusil doseči sporazum med Venizelosom in kraljem. Venizelosovi pristasi pa so se izjavili odločno proti temu in so zagrozili v slučaju takega sporazuma, da Venizelosa zapuste. Zaimisov poskus velja za ponesečen ter se zatrjuje, da bo minister vsled tega demisioniral. V grški zunanji politiki smatrajo presenetljaja za prav mogoča celo v najkrajšem času. Solunski dnevniki zahtevajo zasedenje Tesalije, ki je žitnica Grške ter omogoča s svojimi pridelki odpor kraljevske Grške.

Kaj ti koristi denar v omati?
Podpiši vojaško posojilo!

Zahteve ruske fronte.

Petrograd, 31. maja. (Kor. ur.) Petrogradska brzojavna agencija poroča: Kongres odposlancev s fronte je po razmotrivanju o vojni soglasno sprejel to-le resolucijo:

I. Armada v strelskih jarkih izvaja, da je brezpogojno potrebno storiti vse korake, da se čim prej konča svetovno krvoprelitje ter da se sklone mir brez aneksij in odškodnin na podlagi samodoločbe vseh narodov, pri čemer ob enem izvaja načelo, da se mora pripraviti na vojno, kdor hoče mir.

II. Z ozirom na to, da se je bojevala ruska armada do sedaj pod pogoji, ki so bili neskončno slabšeji, kakor pogoji zaveznikov, in da so ruski vojaki skoraj brez zaščite jurišali sovražnim krogom nasproti ter morali z rokami rezati žične ovire, dočim so zavezniki in sovražniki po artiljerijski pripravi mogli prosto preko njih, izvaja armada, da se mora opremiti ruska fronta z municijo in vsem potrebnim, zlasti z več artiljerijske municije in z manj žrtvami.

III. Armada se obrača do vsakega, komur je ljuba svobodna Rusija, da naj pristopi med pripadnike delavskega in vojaškega sveta in provizorične vlade, katerim armada zaupa in ki se ne bodo spuščali v pustolovstva.

Amerika v vojni.

Vojna pomoč Amerike.

Washington, 30. maja. (Kor. ur.) Uradnemu poročilu tiskovnega biroa je poznati, da je Amerika dala alirancem že 750 milijonov dolarjev predujma. Flotile američanskih razdiralcev so odšle koder delujejo podmorski čolni in sodelujejo uspešno z brodovji alirancem. Ena armadna divizija pomorskih vojakov in devet polkov pionirjev je dobilo ukaz, oditi na Francosko. 10.000 zdravnikov in mnogo bolniških strelčev je določenih za Anglijo in za Francijo. Na Francoskem službujočih Američancev bo kmalu 200.000 mož. 40.000 mladih Američancev se temeljito vežba, da bi služili kot oficirji v novih armadah. Izdane so obsežne odredbe za industrialno mobilizacijo, vstevši železnice. Tudi je preskrbljeno, da bo zgrajenih 3500 vojni letal in izvežbanih še letos 6000 letalcev.

„B. Z. am Mittag“ poroča iz Kopenhagna: General Pershing, vodja za francosko fronto določenih američanskih čet, pride v kratkem s svojim generalnim štabom v Pariz.

Nemcem prijazno gibanje v Ameriki.

Haag, 30. maja. „United Press“ poroča iz Washingtona: V okrajih Chicago in Cleveland je opaziti Nemčiji prijazno in proti brambni dolžnosti naperjeno gibanje. V raznih mestih je prišlo do stavk. Vprašanje brambne dolžnosti je prebivalstvo razdvojilo. Več socialističnih voditeljev, ki so agitirali proti vojni, je bilo aretiranih. Vlada razglasa, da bo kaznovala one, ki bi se branili vpisati se v naborne liste, z ječo do 6 let.

Ameriški poslanik v Carigradu.

Carigrad, 29. maja. (Kor. ur.) Bivši ameriški veleposlanik Elkus se je danes z osobjem veleposlanštva odpeljal.

Svetovni živilski diktator.

London, 29. maja. Reuter poroča, da je „svetovni živilski kontrolor“ zaplenil ves uvoz sira iz Zedinjenih držav, Kanade, Avstralije in Nove Zelandije.

Socialistična konferenca v Stockholmu.

Francoski socialisti.

Ženeva, 30. maja. Strankarsko zborovanje francoskih socialistov, ki se je končalo s popolno kapitulacijo večine, je poteklo zelo burno. Delegati, ki so bili v Petrogradu, so izjavili, da je resna želja ruskih socialistov, da pridejo Francozi v Stockholmu. Delegati so morali ponoviti besede Rusov: Mednarodna konferenca se mora vršiti, naš program je mir brez odškodnin in brez aneksij. Kar se tiče Alzacije in Lotarinske, naj prebivalstvo odloča o svoji usodi. Ko sta govorila oba delegata, so vdri vojaki in socialisti v dvorano, demonstrirali proti večini in klicali delegatom: „Vi niste bili pooblašteni iti v Stockholmu. Mi hočemo mir!“ Večina je skušala zavleči odločitev s predlogom, da naj se izvoli kak odsek, kar pa je opozicija prepredila.

Dunaj, 30. maja. Zastopniki čeških socialistnih demokratov poslanci Habermanna, Nömer in Smeral bodo odšli v drugi polovici junija v Stockholmu na konferenco.

Mednarodna socialistična konferenca.

Bern, 30. maja. (Kor. ur.) „Humanité“ poroča: V Rusiji ostali soci-

jalistični poslanec Lafont je brzojavil, da je imenoval izvrševalni odbor delavskega in vojaškega sveta poseben odsek, obstoječ iz vseh 4 predsednikov odbora, 4 drugih odbornikov in 7 odposlancev raznih socialističnih strank, da pripravijo vpoklic mednarodne socialistične konference.

Obletnica pomorske bitke pred Skager Racom.

Berolin, 31. maja. (Kor. ur.) Povodom obletnice bitke pred Skager Racom je postal cesar Viljem v priznanje tudi nadalje uspešnega delovanja vseh pomorskih vojni sil admiralu Scherpru primerno naročilo ter oddeil Sperednjikom mornarice več odlikovanj.

Berolin, 31. maja. (Kor. ur.) Povodom obletnice pomorske bitke pred Skager Racom bodi omenjeno, da so imeli Angleži v največji pomorski bitki pred 31. majem 1916, v bitki pri Trafalgaru, vsega skupaj 449 mrtvih, da pa je poginilo v bitki pred Skager Racom 6104 angleških časinikov in mož. Izgube Špancev in Francozov pri Trafalgaru so znašale 4522 mrtvih, izgube nemškega brodivja pri Skager Raku pa 2414 mrtvih.

Vesti iz primorskih dežel.

Odlikovanje. Poštni oficijal Silvij Leban je bil v priznanje izbornega službovanja pred sovražnikom odlikovan z zlatim zaslužnim križcem na raku hrabrostne svetinje.

Imenovanja v poštini s službi. Trgovinski minister je v okrožju tržaškega poštnege in brzojavnega ravnateljstva v Trstu imenoval za poština svetnika dosejandja poštna tajnika Mihael Cutilicha in Riharda Marignoniya. Za višje poštne kontrolorje so imenovani kontrolorji: Josip Streinz, Fr. Letis, J. Hvala, Anton Pezdin, Hinko Šusteršič in Alred Sellan. Stavbni komisar Ernest Lavrenčič je imenovan za višjega stavbnega komisarja, računski preglednik Ferdinand Messner pa za računskega svetnika.

Zaplenjeno imetje. Tržaško deželno sodišče je izreklo zaplombo imetja naslednjih oseb: Fran Jerončič, rojen leta 1873, v Lovišču pri Kanalu, kmetovalec, zadnji čas pešec orožniške asistencije pri orožniški postaji v Kostanjevici pri Kanalu; Milivoj Čorič, rojen leta 1888, v Oklaju v Dalmaciji, učitelj, zadnji čas rezervni pešec, tit. poddesetnik 23. črnovojniškega pešpolka; Marij Pasqualis, rojen v Gračeju, pristojen v Trst, zadnji čas učitelj na meščanski šoli v Trstu. Prva dva sta utemeljeno osumljena zločina ubega k sovražniku, tretji pa zločina veleizdaje, oziroma zločina proti vojni moči države.

Pittoni in Puecher v Stockholmu. Iz Trsta sta odšla na socialistični kongres v Stockholmu voditelja italijanske soc. dem. stranke Valentini Pittoni in dr. Edmund Puecher.

Obsodba radi dvoboja. Dr. Curruppi in dr. Barich v Trstu sta se sprla in dvojevala s sabljami. Dr. Barich je bil ranjen na desnem palcu. Tržaško državno pravdnštvo je tožilo dvojevalca, priče in zdravnika. Tržaška sodnija jih je oprostila, češ, da se dvovoj ni vršil pravzaprav s smrtnim orožjem, ker sta bili sablji lahki, le deloma brušeni in sta imeli na osti kroglo, povit vrat in zapestje. Najvišja sodnija na Dunaju pa je razveljavila tržaško razsodbo in obsodila dr. Curruppija na šest tednov, pričr dr. Lučiča in M. Cocianiča pa na tri tedne ječe. Stvar zdravnika dr. Stuparicha je vrnjena tržaški sodniji v novo razpravo. Dr. Barich in dve priči so pri vojaki, zato je bilo stopanje proti njim izločeno.

Učiteljska mesta. V črnomaljskem okraju na Dolenjskem je razpisanih več učiteljskih mest na enorazrednicah. Natančnejša pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38, I.

Dan trgovcev 2. junija 1917.

Trgovina cele države se bo v soboto dne 2. junija t. l. oddolžila junakom, ki žrtvujejo svojo kri in svoje zdravje v brambo ljubljene nam domovine. Počarila bo del skupička tega dne Rdečemu križu, ki lajša gorje naših ranjenih, bolnih in vjetih borilcev in tako posredno prispevala tem samim na pomoč.

Naše zavedno kranjsko trgovstvo za onim drugih kronovin ne bo zastalo, saj je del prebivalstva tiste dežele, ki je bila v domorodni človekoljubnosti vedno med prvimi in med tem dobrosrčnim prebivalstvom tisti stan, ki mu je vojna prinesla bogatih zaslužkov.

Naše kupujoče občinstvo naj na ravno na dan trgovcev dne 2. junija t. l. sega obilno po blagu, da bo skupiček trgovcev ta dan tem večji in darovani del tega skupička Rdečemu križu za to tem višji, da tako pripomoremo vsi, da bo darilo kranjskih

trgovcev Rdečemu križu kar najbolj bogato.

Dnevne vesti.

— Odlikovanja. Črnovojniški višji zdravnik dr. Julij Polc pri društveni rezervni bolnišnici Rdečega križa „Leoninum“ v Ljubljani je bil odlikovan z zlatim zaslužnim križcem na traku hrabrostne medalje. — Črnovojniški računski podčastnik I. razreda Fran Golob deželnoobrambena okrajnega poveljništva št. 27. v isti bolnišnici je bil odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem na traku hrabrostne medalje.

— Odlikovanje. Zlat križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil nadrevident državnih železnic Feliks Bénédek.

— Vpoklic rojstnih letn kov 1893. do vstevši 1867. Pri pregledovanjih za črnovojniško službo za sposobne spoznani avstrijski in ogrski črnovojniški zavezniki rojstnih letnikov 1893. do vstevši 1867. se morajo, če že ne služijo z orožjem ali če niso iz te službe iz ozirov na javne službe ali koristi za določeni ali nedoločeni čas oproščeni, zglasti pri c. in kr. dopolnilnem okrajnem poveljstvu oziroma c. kr. domobranskem (strelskem) dopolnilnem poveljstvu, ki je označeno v dotični črnovojniški izkaznici, in sicer tisti, ki so bili potrjeni do 31. maja dne 14. junija, ki so bili potrjeni po 31. maju pa dne 28. junija. Tisti, ki so bili potrjeni pri naknadnem pregledovanju po zadnjeomenjenem terminu nastopa službe, morajo službo nastopiti takoj po potrditvi. Spričo uvaževanja vrednih okoličin jim lahko pregledovalne komisije za uredbo privatnih zadev — dovolijo kratak vojaški dopust. Za one, ki imajo zaradi bolezn nastopiti službo šele po poznejšem terminu, nego je zgoraj naveden, velja iz črnovojniške izkaznice razvidni termin. Tisti, ki so se prostovoljno oglašili za vojaško službo in so bili potrjeni, morajo službo nastopiti dan po potrditvi ali po potrditvi 14. ali 28. junija.

— Doplačilo draginjskim dokladam. Dunaj, 1. junija (K. b.) Jutri bo razglášena naredba celokupnega ministrstva za čas od 1. junija do konca 1917. l., s katero se določa izredno doplačilo za l. 1917 določenim draginjskim dokladam. To izredno doplačilo dobe samo oni aktivni državni (državnoželezniški) uradniki in drž. učiteljske osebe in tiste, ki so jim po plačah enake, ter že imajo doklade, ter imajo pravico do letne plače kvečjemu 4800 kron, poleg teh pa še vsi drugi državni uslužbenci, ki živjajo kako doklado. Za merilo izrednemu doplačilu je bil za vse uslužbence določen načeloma enak znesek. Razdeljen je le po razredih, določenih po stanju rodbin, in znaša 120 K za prvi, 180 K za drugi, 240 K za tretji in 300 K za četrti razred. Svote bodo izplačane naenkrat tekom meseca junija. Ta pomožna akcija se nanaša tudi na uslužbence drž. železnic in pri drž. železnicah zaposlene delavce. Nameravano je odrediti v kratkem približek tudi za vpokojene uslužbence države in državnih železnic, ter za njih preostale svojce.

— Pri zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani so podpisale na VI. vojno posojilo članice sledeče zneske: Kmetka posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani K 400.000— Posojilnica za Il. Bistriški okraj v Trnovem K 120.000— Posojilnica v Ribnici 30.000— Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani K 2.000— Martin Dajčman, Kal potom posojilnice v Črnomlju K 1.000—

— Napredovanje pri pošti. Trgovinsko ministrstvo je 1438 poštinskih uradnikov pomaknilo v višji činovni razred. Pomaknjeni so administrativni in tehnični, kakor tudi računski in prometni uradniki. Daljše pomaknitve so nameravane za drugo polovico leta.

— Liudskošolske vesti. Josipina Blumauer je nameščena za suplentinjo v Studnem, ker je učiteljica Marija Dolgan-Carli obolela. Kristina Rogar je nameščena za suplentinjo v Dobrovi, ker ima učiteljica Karolina Hann dopust radi obolelosti.

— „Glasbena Matca“ Za danes napovedani koncert hrvatske operne pevke, gospe Maje pl. Strozziyevse se vrši zaradi težkoč potovanja nekaj dni pozneje. Vstopnice ostanje veljavne.

— Opozorjamo na sestanek privatnih uradnikov, ki se vrši v nedeljo 3. junija ob 10. dopoldne v Mrakovi gostilni Pri starem Rimljanu na Rimski cesti. Dobrodošli tudi člani drugih stanovskih organizacij. — Privatni uradniki.

— Dopisovanje z vojnimi vjetniki. Skupna centralna izkazilna pisarna, poročevalnica za vojne vjetnike, opozarja na to, da se piše še vedno mnogo preveč. Posledica tega je, da vojni vjetniki ne dobe večkrat pošte, kakor mislijo svojci, marveč redkeje, ker niti cenzura niti druge oblasti ne morejo zmagati kolosalnega dela. Občinstvo se torej poziva v lastnem in

teresu, da naj se piše ne večkrat nego enkrat na teden in sicer s črnolom in ne s svinčnikom; sploh naj se pošiljajo samo dopisnice in le prav izjemoma pisma; dopisnice naj ne obsegajo nad 15 in pisma ne nad 60 vrst. Obenem se opozarja, da razglednice s slikami krajev in javnih poslopj ali take, ki bi po svoji vsebini žalile naše sovražnike, so absolutno prepovedane in se ne odpošiljajo.

— Umrl je včeraj v starosti 75 let vpokojeni gimnazijski profesor g. Vinko Borštner. Pokojnik je služboval dolgo vrsto let na ljubljanski gimnaziji in bil znan kot jako vnet in vosten učitelj! Bodi mu blag spomin!

— VII. c. kr. avstr. razredna loterija. Zbranje l. razreda se vrši 12. in 14. junija t. l. Cena srečk je: $\frac{1}{4}$ 40 K, $\frac{1}{2}$ 20 K, $\frac{1}{4}$ 10 K, $\frac{1}{8}$ 5 K. Srečke priporoča Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani kot poslovnična c. kr. avstr. razredne loterije in njene podružnice v Splitu, Trstu, Celju, Celovcu in Gorici (sedaj v Ljubljani).

— S potresne opazovalnice. Vsi instrumenti na tukajšnji potresni opazovalnici so zaznamovali včeraj močan potres iz daljave 9000 km. Pričetek ob 11. uri 58 minut dopoldne, konec ob 4. popoldne.

Kos ekrazita je dobil 15letni deček Josip Vatovec v Sežani. Iz radevednosti je udaril po njem, ekrazit je eksplodiral in ranil dečka na rokah in desnem očesu. Dečka so pripeljali v ljubljansko bolnico.

Toča na Dolenjskem. Piše se nam: Tudi v trebanjski fari je povzročila toča veliko škodo. Potolkla je vse poljske pridelke v 12 vaseh in uničila mnogo vinogradov, ki so obetali obilen pridelek. Upati in žeteli je, da priskoči država z izdatno podporo na pomoč.

V Labodu na Ogrskem je umrl gospod Franjo Fistar, c. in kr. nadživnozdravnik in ga prepeljejo v domači kraj. Cenjeni rodbini naše sožalje!

Kino Ideal. Danes do ponedeljka odličen nordijski spored. »Pred zaprtimi durmi.« Zaloigra izgubljene ljubezni v 3 dejanjih z Ebbo Thomsen. Lep naravni posnetek je. »Splavljenje lesa na Švedskem.« Vrh tega še dve izborni burki: »Tri sire visok« v Buchom in Lauritzenom ter »Začarani par škornjev.« Sprememba sporeda si pridržuje vodstvo rabi neradne prometne zveze. Nadomestni spored tvori imenitna burka „Carly čudovita opica“ v Eisenbachom ter drama „Lubezen v zmoti.“ Vsak dan ob ugodnem vremenu svira na vrtu orkester.

Aprovizacija.

+ Oddaja cenejšega mesa na rumene izkaznice. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala zopet na rumene izkaznice skupin A, B, C, goveja meso po nižini cen v cerkvi sv. Jožefa. V soboto popoldne dne 2. junija 1917 dobe meso od 1. do $\frac{1}{2}$ ure vse rumene izkaznice skupine A, nadalje dobe meso rumene izkaznice skupine B od $\frac{1}{2}$ do 2. ure št. 1—130, od 2. do 3. ure št. 131—390, od 3. do 4. ure št. 391—650, od 4. do 5. ure št. 651 do konca, rumene izkaznice skupine C dobe meso od 5. do 6. ure št. 1—260, in od 6. do 7. ure št. 261 do 520. V nedeljo zjutraj, dne 3. junija dobe meso rumene izkaznice skupine C od 7. do 8. ure št. 521—780 in od 8. do $\frac{1}{2}$ ure št. 781 do konca. Rodbine do 2 oseb dobe $\frac{1}{2}$ kg mesa, rodbine s 3 in 4 osebami $\frac{1}{4}$ kg, s 5 in 6 osebami 1 kg, s 7 in osebami $\frac{1}{4}$ kg, z 9 in 10 osebami $\frac{1}{2}$ kg, z več kot 10 osebami 2 kg. Meso se zaračuna po 2 kroni kg. Zraven rumene izkaznice ima vsakdo prinesiti s seboj tudi nakazilo za meso, katero je dobil pri krušni komisiji. Brez nakazila za meso ne dobi nihče mesa. Stranke naj pripravijo tudi drobiž.

+ Oddaja cenejših jarc na rdeče izkaznice. Starih vdeležnikom vojne prehrane, ki imajo rdeče izkaznice, bo mestna aprovizacija oddajala v cerkvi sv. Jožefa zopet jajca po 5 vin. kos, in sicer pridejo na vrsto v soboto, dne 2. junija dopoldne od 8. do 9. ure št. 1—85, od 9. do 10. ure št. 86—170, od 10. do 11. ure št. 171—255, popoldne od 2. do 3. ure št. 256—340, od 3. do 4. ure št. 341 do 425, od 4. do 5. ure 426—510, od 5. do 6. ure št. 511—595; v ponedeljek, dne 4. junija dopoldne od 8. do 9. ure št. 596—680, od 9. do 10. ure št. 681—765, od 10. do 11. ure št. 766—850; popoldne od 2. do 3. ure št. 851—935, od 3. do 4. ure št. 936—1020, od 4. do 5. ure št. 1021—1105, od 5. do 6. ure 1106—1990, od 6. do 7. ure št. 1991 naprej. Jajc se bo oddalo po 10 kosov na osebo. Vsaka stranka mora prinesiti poleg rdeče izkaznice s seboj tudi rodbinsko izkaznico, katero je dobila pri krušni komisiji. Pripraviti je tudi drobiž.

+ Oddaja cenejšega mesa na v. l. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto popoldne, dne

2. junija za občane Viča ceneje meso in sicer iz domače klavnice mesarja Škrla na Viču (onstarn železniškega tira). Meso se bo oddajalo vsem onim strankam, ki imajo provizorične bele nakaznice in sicer 1 kg a 2 kroni. Da se prepreči naval, se imajo stranke ravnati po naslednjem redu: na vrsto pridejo od 2. do 3. ure stranke, ki imajo št. izkaznic 1—225, od 3. do 4. ure št. 226—450, od 4. do $\frac{1}{2}$ ure od št. 451 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe $\frac{1}{2}$ kg, rodbine s 4 do 5 osebami $\frac{1}{4}$ kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine s 8 in 9 osebami $\frac{1}{4}$ kg, rodbine z več osebami $\frac{1}{2}$ kg. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgorajšnjem razporedu, ne dobe mesa.

+ Oddaja cenejšega mesa v Mostah. Mestna aprovizacija ljubljanska bo oddajala v soboto dopoldne, dne 2. junija v Mostah goveja meso po nižini cenah in sicer iz mesarije Karla Štrukelja na Zaloški cesti št. 14. Meso se bo oddajalo strankam, ki imajo provizorične bele nakaznice in sicer 1 kg a 2 kroni. Na vrsto pridejo od 9. do 10. ure stranke, ki imajo izkaznice s št. 1—225, od 10. do 11. ure od št. 225 do konca. Rodbine do 3 oseb dobe $\frac{1}{2}$ kg, rodbine s 4 in 5 osebami $\frac{1}{4}$ kg, rodbine s 6 in 7 osebami 1 kg, rodbine s 8 in 9 osebami $\frac{1}{4}$ kg, rodbine z več osebami $\frac{1}{2}$ kg. Stranke, ki bi se ne ravnale po zgorajšnjem razporedu, ne dobe mesa.

+ Uporaba povodnega oreha kot živilo. V bajejih in drugih stocih vodah raste plavajoča rastlina, s trivoglatis nazobčanim listjem, povodni oreh. Užiten sad, ki se napravi po vodnim površjem, je trivoglat z rujavo lupino, ki vsebuje belo jedro. Povodni oreh ima veliko škroba, vsled česar ga v krajih, kjer ga je veliko, zmeljejo v moko, iz katere se da speči okusen kruh. Tej koristni rastlini bi bilo posvečati večjo pozornost kot nadomestilo za moko, zlasti bi bilo opuščati trganje cvetja, ki ga potem kupuje občinstvo na trgu.

Razne stvari.

* Nižeavstrijsko namestništvo je izdalo poziv na vpokojene državne uslužbence spodnjih starih činovnih razredov, ki niso podvrženi vojaški službi, naj se prostovoljno zglaste za izvrševanje civilnih državnih služb do konca vojne.

* Vanderbiltov vojak. Ameriški časopis prijavlja zdaj brez števila podob in člankov, ki naj navdušujejo ameriško prebivalstvo za vojno proti Nemčiji. Posebno pišejo o tem, da se je Kornelij Vanderbilt oglašil za vojaško službo. Med vsemi ameriški milijardarji so Vanderbilt najbolj popularni, zlasti je pa narasla ta popularnost, ko je bil z ladjo „Lusitanio“ potopljen en član rodbine Vanderbilt. Kornelij Vanderbilt, ki pojde zdaj v vojaško službo, je drugi sin ustanovitelja velikanskega premoženja Vanderbiltov.

* Ljubzenska tragedija ruskega vojnege vjetnika. Fedor Filipovič Golovkin je sin bogatega trgovca iz Samarkanda na Ruskem in je tudi v ujetništvu dobival vedno mnogo denarja od doma. V civilnem poklicu je bil Golovkin profesorski kandidat. V ujetništvu je bil pripeljan v Arad na Ogrskem in je tam delal v neki tiskarni. Zaljubljen je v 17 letno vlagateljico Marijo Lukač in ji svojo ljubezen razkril pismeno. Dekle je v tiskarni čitala ta list in se norčevala iz pisca. Ko je ta izvedel, kaj se je zgodilo, je ustrelil iz revolverja dvakrat na dekle ter jo težko ranil, samemu sebi pa pognal kroglo v glavo.

* Inozemske vrednote. Banke in velike trgovine so začele z naznanjevanjem inozemskih vrednostnih papirjev, katere imajo v rokah. Računalo se je, da je v naši državi za kako milijardo inozemskih vrednostnih papirjev, a zdaj se je izkazalo, da jih je še za nekaj sto milijonov nad eno milijardo. Vlada misli po končani vojni s temi vrednostnimi papirji kupiti surovine za avstrijsko industrijo. Na Nemškem si izposoja vlada vrednostne papirje iz nevtralnih držav, da poravnava z njimi plačila v nevtralnem inozemstvu. Tako zahteva zdaj nemška vlada, da se ji morajo izročiti vsi švedski, danski in švicarski vrednostni papirji, bodisi, da jih lastniki državi posodijo, ali da jih jej podarijo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Odvajalno sredstvo za občutljivce so Fellerjeve lagodne odvajalne nedražljive barbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Predvojnne cene 6 škatlic pošlje franko za samo 5 K 57 h lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatg št. 238 (Hirvaško). Lahko se obenem skupno naroči Fellerjev rastlinski esenci fluid z zn. „Elsa-fluid“. 12 steklenic franko 7 K 32 h. (11)

Pisarniška moč

se sprejme, večta slovenskega in nemškega dopisovanja, ter knjigovodstva. 1776
Ponudbe z navedbo plače pod „Pisarniška moč/1776“ na upravnitvo »Slov. Naroda«.

Pravnik

bi podučeval v francoščini in ostalih srednješolskih predmetih. 1781
Pismene ponudbe pod „Pravnik/1781“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.

Prvovrstno moško kolo
se proda, Kopalniška ul. 7.
1774

PARCELA

se proda, v sredini mesta.
Kje, pove upravnitvo »Slov. Naroda«.
1767

: DEKLO :

pošteno in pridno, za vsa hišna dela, katera razume tudi nekaj kuhanja, sprejme za takojšnji vstop v službo Josip Kostanjšek, trgovec v Goranjem gradu. 1782

Iščeta se
2 meblovani sobi
s kuhinjo.

Dopisi se prosijo na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.
1764

Dve meblovani sobi

oziroma kompletne meblovane stanovanje išče družina (4 osebe) najdalje s 1. julijem. Če je na razpolago vrt, klavir, kopalnica in postrežba, ima prednost. — Ponudbe pod „Kautionserlag/1775“ na upravnitvo »Slovenskega Naroda«.
1775

2000 m³ materiala za nasipanje

je od sidave v tobačni tovarni dobiti takoj ali tudi pozneje. Vpraša se pri g. Robertu Smolewskemu, stavbeniku, Rimska ces. št. 2. 1674

Električni motor

za obrat sodavice 380 volt teka, 1/3—3 P. S. Napolnjevalnik pokalic s kroglicami, kakor tudi cela priprava za izdelovanje sodavice s steklenicami in zaboji se kupijo. Ponudbe na uprav. »Slov. Naroda«.
1770

Priporočam

cikorijo, milo za pranje, slivovko in tropinovec.

Naročila za cikorijo in milo izvršuje tudi od 5 kg dalje po pošt. povzetju

tvrdka A. Kušlan
Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri
L. SEBENIKU v Spod. Siški.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnate portrete na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji 185

Davorin Rovšek
prvi fotografski in povečevalni zavod v Ljubljani, Koroševa ul. 34 a.

Kupim vsako množino malinjega soka.

Vzorce s cenami je vpslati takoj na fe. **EMIL STIASNY**, kolonijško blago Dunaj II, Obere Donaustrasse 91/7. 1780

Kneza Auersperga termalno kopališče Toplice na Kranjskem

Zelezniška postaja Straža-Toplice. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Bogati radieakt. vroci 37° naravne topline. Izborna učinkujejo pri revmi, gibu, nevralgijah (ischias), oksudatih itd. Basini, separatne in lužne kopelji, elektroterapija, masaža; lepa lega, gozdnata okolica, sobe za tujce, restavracija. Prospekte in pojasnila daje ravnateljstvo brezplačno. 1554

Srbečico, potenje, pripeko, lušenje kože, lišaje, grinte, kožne bolezni, ture, otekline in rane ozdravi hitro in sigurno

jantarsko mazilo.

Ne umaže in ne diši. Mali lonček 3 K, veliki lonček 5 K, družinski lonček 9 K z navodilom. K temu spadajoče brinovo milo 4 K.

Gerö Sandor, lekarnar, Nagy Körös 30.

Mestna hranilnica v Radovljici

sprejema hranilne vloge, kakor do slej vsaki delavnik in jih bo obrestovala pričeni s 1. julijem 1917 po

4%.

Rentni davek, kateri se je v sedanjem času povišal za 1 1/2 % bo hranilnica plačevala sama.

Narastle obresti pripisuje vsako leto dvakrat na leto in sicer 1. januarja in 1. julija, h kapitalu, tako da se polletno narastle obresti obrestujejo kakor kapital.

Posojila na zemljišča in druga posestva dovolila boče pričeni s 1. julijem 1917 proti 5% obrestmi in proti najmanj 1% odplačevanju na dolg, tako da se celi dolg mimo-grede uničuje.

Hranilnica je popolnoma varna in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade Kranjske.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Radovljici.

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo v lastnem kakor v imenu vseh ostalih sorodnikov pretužno vest, da je naš iskrenoljubljani, predobri oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Vincenc Borštner

c. kr. gimnazijski profesor v p.

v četrtek dne 31. maja zjutraj v 75. letu svoje starosti nenadoma, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika bo v soboto dne 2. junija ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Breg št. 20, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah.

LJUBLJANA, dne 1. junija 1917.

Dr. Heribert Borštner, c. kr. sal. in gozd. zdravnik, Milan Borštner, c. kr. poštni uradnik v p., Vinko Borštner, c. kr. okr. komisar, sinovi. — Paula Borštner, Ludmila Skala roj. Borštner, hčeri.

Zalostnega srca naznanjam z moje hčerko **Nuško** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je moj nad vse ljubljani, dobri soprog, ozir. oče, gospod

FRANJO FISTAR

c. in kr. nadživinozdravnik

previden s svetimi zakramenti v starosti 42 l. mirno in po kratki, mučni bolezni, popoldne 28. maja 1917. v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnika bode 30. V. 1917. v Lábodu, odnosno se prepelje nepozabnega v domači kraj.

Sv. maše za dušo rajnekega se bodo darovale v grajski kapeli v Lábodu ob pol 8 uri dne 31. V. 1917. dopoldne.

Lábod v maju 1917.

Pavla Fistar
sop. c. in kr. nadživinozdravnik.

Brez drugega obvestila.

1738